

Svenska Älghundklubben (SÄK)

Bestämmelser för jaktprov med älghundar

Fastställda av SKK att gälla fr o m 07-06-30

Bestämmelser för jaktprov med älghundar

1. ÄNDAMÅL

Provens ändamål är att under jägarmässiga former värdera hundarnas egenskaper som underlag för avelsarbetet. Jaktproven har även som mål att anpassa jaktegenskaperna till tidsenliga jakt- och viltvårdsförhållanden.

2. GODKÄNNANDE

Proven skall till tid och plats vara godkänt av Svenska Kennelklubben. Vidare skall tjänstgörande domare vara auktoriserad av Svenska Älghundklubben samt medlem i någon av SÄK:s lokalklubbar.

3. ORGANISATION OCH GENOMFÖRANDE

Force majeure

SKK eller medlemsorganisation, som på grund av omständighet som den inte kunnat råda över, såsom arbetskonflikt, myndighetsbeslut, naturkatastrof, eldsvåda, fel eller försening i leveranser från leverantör eller liknande omständigheter, inte kan genomföra evenemang inom sin klubbverksamhet på det sätt som planerats, är inte skyldig att återbetala erlagda avgifter som avser sådant evenemang. SKK eller medlemsorganisation äger således rätt att behålla hela eller del av den avgift som inbetalats för icke genomfört evenemang till täckande av uppkomna kostnader.

Medlemsorganisations beslut att behålla inbetald avgift kan överklagas till centralstyrelsen. På motsvarande sätt äger SKK eller medlemsorganisation rätt att begära betalning av avgift för icke genomfört evenemang av den som inte redan erlagt avgiften.

SKK eller medlemsorganisation svarar inte för skador eller direkta eller indirekta kostnader som åsamkas på grund av icke genomfört evenemang. Inte heller förtroendevald, tjänsteman eller funktionär inom SKK eller medlemsorganisation som fattat beslut om sådant evenemang, svarar för skador eller direkta eller indirekta kostnader.

Den arrangerande lokalklubben svarar för att provet genomförs i enlighet med fastställda bestämmelser. För detta ändamål utser lokalklubbens styrelse fullmäktig, provledare och domare.

Provdag **skall fastställas** senast dagen före avsedd provdag.

Ändring av fastställd provdag kan ske vid t ex. sjukdom eller extremt olämplig väderlek. Angående vädret avgör domaren, gärna i samråd med provledningen.

Id-märkning skall kontrolleras **innan** provet påbörjas. Av domaren förda anteckningar avseende provets händelseförlopp skall **omedelbart** överföras till fastställd protokollsblankett. Protokollet **skall ovillkorligen skickas inom en vecka** till provledaren eller annan av styrelsen utsedd. Domaren skall **snarast möjligt efter genomfört prov informera** hundägaren om vilket pris han/hon ämnar föreslå men samtidigt upplysa om att **det är kollegiet som slutgiltigt fastställer poäng och pris.**

Prov kan genomföras inom annan lokalklubbns verksamhetsområde under förutsättning att överenskommelse härom skett med berörd lokalklubb

4. FULLMÄKTIGE

De personer som utses till fullmäktige skall ha ett synnerligen gott omdöme och ett gott anseende. De skall dessutom ha stor erfarenhet av jakt med älghund och minst fem års erfarenhet som jaktprovsdomare med älghundar.

5. KOLLEGIUM

Kollegiet består av tjänstgörande fullmäktig, provledare, domare, aspiranter, elever och styrelseledamöter. Minst tre närvarande med domarutbildning krävs för att kollegiet skall vara beslutsfört. Fullmäktig leder kollegiet och ansvarar för att kallelse utfärdas. Fastställt pris **skall meddelas hundägaren inom fjorton (14) dagar** efter kollegiets beslut. Kollegiet utgör även remissinstans för till styrelsen inkomna protester.

6. PROTEST

Domslut kan ändras i följande fall:

- a om fel av teknisk art begåtts.
- b om hund inte haft rätt att deltaga enligt gällande bestämmelser.

Deltagare kan således inte protestera mot domarens bedömning och fria skön.

Frågan om ändring av domslut prövas

- 1 efter protest från provdeltagare vars rätt berörs av det klandrade domslutet
- 2 efter anmälan från fullmäktige eller från den domare som bedömt hunden.
- 3 efter beslut av SÄK/SKK att av annan anledning ta upp frågan om ändring av visst domslut.

Protest mot domslut skall vara skriftlig. Den skall lämnas in senast tre (3) dagar efter delgivning av kollegiets beslut till fullmäktige eller arrangerande lokalklubbs styrelse och vara åtföljd av protestavgift motsvarande **dubbel** anmälningsavgift.

Om protest lämnas in av någon som inte är berättigad till detta eller om protesten inte är åtföljd av fastställd protestavgift, skall protesten omedelbart avvisas. Sådant beslut fattas av provledningen.

Arrangerande lokalklubbs styrelse avgör efter hörande av fullmäktige och berörd domare om protesten kan anses vara befogad. Beslut lämnas skriftligen till den som protesterat.

Godkänns protesten ändras hundens pris i resultatlistan, alternativt omprövas hunden och protestavgiften återbetalas. Om ett godkännande av protesten medför att hundens pris utgår ur resultatlistan, återbetalas förutom protestavgiften, också anmälningsavgiften.

Den provdeltagare som berörs av arrangerande lokalklubbs beslut kan överklaga till SÄK's styrelse. Överklagandet skall ske skriftligt och skall ha inkommit till Svenska Älghundklubben senast två veckor efter dagen för arrangerande lokalklubbs beslut.

Ändring i resultatlistan kan ske inom två år från provtillfället.

7. RÄTT ATT DELTA ELLER HINDER FÖR DELTAGANDE

7.1 Rätt att deltaga

Älghund som tillhör medlem i någon av Svenska Älghundklubbens lokalklubbar, eller medlem i annan av FCI

erkänd älghundklubb, äger rätt att delta under förutsättning att den (a) tilldelats lägst 3:e pris i officiell klass vid av SKK godkänd utställning.

(b) Hund skall uppnått femton (15) månaders ålder för att starta på lös eller ledhundsprov.

Undantag för särskilt älgspårprov - där hund kan starta, utan krav på **utställningsmerit**, dock **tidigast** från och med den dag hunden fyllt nio månader. (c) är frisk och icke folkilsken, säker för tamdjur, (d) anmälts till deltagande enligt arrangerande lokalklubbs utfärdade föreskrifter, samt (e) är ID-märkt och dess ID nummer registrerat hos SKK (svenskägad hund). SÄK har beslutat att ID-märkning genom tatuering skall gälla för deltagande i klubbens arrangemang. Deltagare som **tillhandahåller egen avläsare** äger dock rätt att delta med microchipsmärkt hund, även om arrangör beslutat om tatuering. De microchip som används skall uppfylla ISO-standard 11784 eller 11785.

Sammanförandet av hundar till utställningar, prov och tävlingar ställer krav på såväl arrangör som ägare/förare av hund för att kunna upprätthålla ett gott skydd mot smittsamma sjukdomar och skador på människor, den egna hunden och andra djur. Det är också viktigt att resultatet av bedömningen inte påverkas av otillbörliga förhållanden.

Det åligger deltagare att handla eller uppträda på sådant sätt att det inte skadar eller motverkar SKK eller dess medlemsorganisationer samt att på prov, utställning eller tävling inte agera på sådant sätt att det påverkar andra hundars chanser till rättvis bedömning och att inte heller uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare.

Samtliga hundar ska ställas till förfogande för de undersökningar och de provtagningar som kan förledas av kontroll av doping och andra otillbörliga förhållanden.

När veterinärintyg åberopas för en hund ska detta vara utfärdat på *blankett F145 Sveriges Veterinärförbund*. Arrangör äger rätt att kopiera veterinärintyg.

Hund som under de senaste sex månaderna före utställning, prov eller tävling ägts av person som av SKKs Disciplinnämnd uteslutits eller ålagts förbud att anmäla, föra eller låta framföra hund vid utställning, prov eller tävling, får inte delta.

Resultat erhållna i officiell klass registreras hos SKK. Endast registrerad hund kan tilldelas championat.

7.2 Hinder för deltagande alternativt Äger ej rätt att delta

Mentalitet

Hund som vid tre tillfällen tilldelats 0 pris, pga att den visat aggressivitet eller tydligt flyktbeteende äger inte rätt att delta. Med tydligt flyktbeteende menas då hund kastar sig paniskt iväg från domaren och det inte finns någon möjlighet att närma sig hunden på naturlig väg.

Smittsam sjukdom

Hund som har en smittsam sjukdom eller ohyra får inte delta.

Hund som under den senaste månaden har haft eller misstänkts ha haft valpsjuka, parvovirusinfektion eller kennelhosta, eller om den under den senaste månaden vistats tillsammans med hund som då var sjuk i någon av dessa sjukdomar.

Hund får inte delta tidigare än 2 månader efter avslutad karantänsvistelse.

Dräktig tik och valptik

Dräktig tik får inte delta i prov eller tävling 30 dagar före valpning, beräknat från 63 dagar efter första parningen, samt får ej heller delta förrän 75 dagar efter valpning.

Valpar

Valpar under 4 månaders ålder får ej delta på prov, tävling eller utställning och ej heller införas på området.

Öronkupering

Öronkuperad hund född i Sverige eller i annat land där öronkuperingsförbud råder får inte delta. Öronkuperad hund fallen undan dansk-, finsk-, norsk- eller svenskägd tik får inte heller delta.

Svanskupering

Svanskuperad hund får delta endast under förutsättning att den uppfyller någon av följande förutsättningar

-är född i annat land än Sverige och Norge, inte fallen undan svensk- eller norskägd tik och kuperingen då den företogs var tillåten i hundens födelseland.

-är född i Sverige 1993-01-01 eller senare och kuperingen utförts av veterinärmedicinska skäl för att avhjälpa en efter födseln förvärvad skada, samt att intyg om detta på av SKK fastställt formulär (*blankett F145 Sveriges Veterinärförbund*) kan uppvisas i original såväl vid arrangemanget som senare.

Observera att detta inte gäller för ”Mentalbeskrivning Hund”.

Generalklausul och dispensmöjlighet

Hund som förts ut ur Sverige och som blivit öronkuperad eller svanskuperad eller fått annan i Sverige otillåten åtgärd vidtagen,

får efter återinförsel till Sverige inte delta. Detta gäller även valpar undan tik som förts ut ur Sverige, om valparna fötts inom ett år från dagen för utförseln av tiken.

Från denna bestämmelse kan SKKs centralstyrelse medge undantag om det klart framgår att utförseln inte skett för att kringgå bestämmelserna om hinder för deltagande, eller om synnerliga skäl föreligger.

Doping och andra otillbörliga förhållanden

Deltagande hund får inte vara skadad eller sjuk. Den får inte heller vara påverkad på otillbörligt sätt, det vill säga den får inte vara utsatt för åtgärd som otillbörligt kan påverka utseende, prestation, reaktion eller yttring av skada eller sjukdom.

Detaljerade regler för vilka behandlingar och åtgärder som är otillåtna återfinns i *Nationellt dopingreglemente för hund*. Här finns också regler för dispensansökan.

Det åligger den som är ansvarig för hunden att vid behandling eller annan åtgärd förvissa sig om vad detta kan innebära i fråga om hundens rätt att delta vid utställning, prov eller tävling.

Då utställningsbestyrelse/provledning/tävlingsledning bestämt att prov för utrönande av eventuell doping eller annan otillåten åtgärd ska tas, är den som är ansvarig för hunden skyldig att ställa aktuell hund till förfogande för provtagning och för de ytterligare undersökningar som kan föranledas därav. Manipulation av prov för dopinganalys är förbjuden.

Detaljerade regler för provtagningsrutiner mm återfinns i *Nationellt dopingreglemente för hund*.

Kastrerad hanhund/tik

Hanhund som kastrerats genom operativt ingrepp äger rätt att delta med styrkande av intyg (*blankett F145 Sveriges Veterinärförbund*) om att hunden efter 6 månaders ålder, men före operation, haft normalt utvecklade och belägna testiklar.

Kastrerad tik medges generell dispens för deltagande.

Registreringskrav

Svenskägd hund skall vid anmälningstidens utgång vara registrerad i SKK. Svenskägd hund som är född före **2001-01-01** kan ha norskt registreringsnummer. För utlandsägda hund skall kopia av registreringsbeviset medfölja anmälningssblanketten till provet. I de fall ovanstående krav ej uppfylls kommer erhållna resultat att annulleras.

8. OACCEPTABELT/ OLÄMPLIGT BETEENDE

Hundar som under utställning, prov eller tävling uppvisar ett oacceptabelt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot människor och/eller andra hundar skall avvisas från utställnings-/provområdet.

8:1 Särskild rapporteringsskyldighet för domare och funktionärer

Tjänstgörande domare och funktionär är skyldig att på särskild blankett, skriftligen till SKK rapportera då hund under utställning, prov eller tävling visat oacceptabelt beteende enligt ovan. Det åligger arrangören att tillse att blanketten finns tillgänglig vid arrangemanget.

Exempel på funktionär är: bestyrelse, kommissarie, tjänstgörande veterinär, prov- eller tävlingsledare, ringsekreterare samt figurant vid prov.

8:2 Olämpligt beteende mot provdjuret/en

Hundar som under prov uppvisar ett olämpligt beteende genom att visa aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot provdjuret/en, skall avvisas från provet.

Domaren skall utesluta hunden från provet och domaren är skyldig att rapportera detta till provledningen.

Provledningen rapporterar detta vidare till SÄK.

9. BESTÄMMELSER FÖR HUNDÄGARE/FÖRARE

Föraren ska rätta sig efter de direktiv som domaren ger. Föraren ansvarar för skada, som hund kan åsamka, enligt gällande lag.

Föraren får på eget initiativ koppla sin hund endast då han bryter provet av giltig orsak, exempelvis då fara för hundens liv uppstår (svag is, hårt trafikerad väg etc). Bryter föraren provet tilldelas hunden 0. pris!

Föraren har rätt att under provet komma med rimliga önskemål, exempelvis i fråga om gångriktning och rörelsehastighet, men får dock inte med oupphörliga önskemål störa provets gång. Skjutvapen får medföras, men ej användas innan provet avslutats. Pejlutrustning får monteras och användas under provet. Information från pejling inhämtas endast på domarens direktiv. Hundägaren /föraren svarar för pejlutrustningens handhavande, funktion och tolkning av pejsignaler och därmed gångriktning under provet. Fel på utrustningen ger inte rätt till förändringar i bedömningen. Signaler från skallindikator får inte tas med i bedömningen.

Det är förbjudet att aga hund!

Vaccinationer

Deltagande utländska hundar ska vara införda till Sverige i enlighet med svenska införselbestämmelser för hund avseende rabiesvaccination och avmaskning gentemot bandmask (Echinococos).

Deltagande hund ska vara vaccinerad mot valpsjuka enligt följande:

- Hund (valp) under *ett* års ålder: vid lägst tio veckors ålder.
- Hund över ett års ålder: Hund ska vara vaccinerad vid cirka *ett* års ålder och därefter får den senast utförda vaccinationen inte vara utförd för mer än 4 år sedan.
- Vid förstagångsvaccination eller för hund som inte vaccinerats vid cirka *ett* års ålder ska vaccinationen vara gjord minst 14 dagar före tävlingsdagen.

Kontroll av att gällande införsel- och vaccinationsbestämmelser följts kan förekomma.

Vidare rekommenderar SKK att deltagande hundar dessutom är vaccinerade mot parvovirusinfektion och parainfluensa (kennelhosta).

Ansvar

Hundägare eller dennes ombud står under pågående utställning, prov eller tävling under det ansvar som följer av *lagen om tillsyn över hundar och katter*.

Utställare, prov- eller tävlingsdeltagare svarar för att hunden hålls på ett sådant sätt att den inte kan tillfoga sig själv eller andra

skada. Förvaring i bil får under inga omständigheter ske under sådana förhållanden att hunden kan ta skada.

Arrangerande klubb fritar sig och sina funktionärer från allt ansvar för skada eller förlust som kan uppstå för hundägare i samband med utställning, prov eller tävling. Detsamma gäller skada som förorsakats av hund under pågående utställning, prov eller tävling om skadan inte bevisligen varit en följd av uppenbart bristande arrangemang.

10. BESTÄMMELSER FÖR DOMARE

Det åligger domaren att följa de bestämmelser och föreskrifter som utfärdas för uppdragets fullgörande samt de anvisningar som lämnas av provledaren och/eller fullmäktige. Domaren leder provgruppen och skall vid bedömningen taga hänsyn endast till det han själv med säkerhet har iakttagit. Se även under rubriken allmänt. Önskemål, som framförs av hundföraren, må i möjligaste mån tillgodoses, dock endast under förutsättning, att de inte strider mot dessa bestämmelser eller för övrigt är oskäligen. Om föraren icke följer gällande bestämmelser eller givna direktiv, stör provgruppens arbete eller annars bryter mot god sed, skall domaren utesluta hunden ur provet och muntligen meddela provledaren om detta.

Domaren är skyldig att följa god domareetik och ej döma hund som han/hon ägt eller är delägare i, hund från egen uppfödning eller efter egen täckhund. Domaren får inte heller döma hund som han/ hon jakttränat/jagat med under de senaste 6 månaderna.

11. ALLMÄNT

Hundarna bedöms i provet **enbart utgående från de fakta som domaren med säkerhet har konstaterat** under provets gång. Vägvisares och andra utomståendes iakttagelser kan tas i beaktande endast i de fall de stöder domarens egna iakttagelser. Samtliga i proven deltagande raser döms och bedöms på samma grunder enligt dessa bestämmelser.

12. BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR LÖSHUNDPROV

12.1 Beaktande av svåra provförhållanden

Bedömningsföreskrifterna gäller för normala provförhållanden. I de fall förhållandena är synnerligen svåra, exempelvis störtregn, storm, tjockt snötäcke eller extrem värme skall domaren ta hänsyn till detta vid sin bedömning.

12.2 Starkt kuperad terräng

Är terrängen starkt kuperad skall domaren försöka uppskatta den verkliga sträckan som hunden tillryggalagt, det vill säga den sträcka i meter man skulle fått om man mätt på mark, kortaste väg eller vid naturhinder, den sträckning hunden förmodas ha tagit.

13. PROVTID

13.1 Söktid

Provtiden indelas i **söktid** och **övrig provtid**. Söket provas till dess att hunden hittat älg. Om ingen älgkontakt erhållits inom **fyra (4) timmar** avslutas provet. I extremfall kan söktiden förlängas ytterligare (max 1 timme) om den återstående tiden av provdagen medger detta. **Domaren avgör efter samråd med föraren** om hunden skall ges förlängd söktid. Sådant extremfall uppstår exempelvis då hund med godtagbart sök inte hittat älg

och domaren icke konstaterat älgförekomst. Ifall hunden hittar älgen snabbt och domaren inte hunnit bilda sig en uppfattning om hundens sök, skall sökandet bedömas ytterligare **under provdagen** i mån av möjlighet. Även i detta fall avgör domaren i samråd med föraren. Om prov startas under den senare delen av provsäsongen när dagsljuset är kort, får inte längre söktid användas än att hunden efter ett upptag, beräknas kunna arbeta med älg i 5 timmar **innan ljusförhållandena är sådana att bedömningen av provet omöjliggörs.**

13.2 Övrig provtid

När det konstaterats att hunden funnit älg provas den i ytterligare **fem (5) timmar** (övrig provtid).

13.3 Avbrott av provet

Provet kan avbrytas före provtidens slut om hunden gör ett eller flera av följande fel.

- Hunden visar bristande intresse eller jaktlust. Domaren avgör i samråd med föraren.
- Hunden driver älg under skall eller följer färska älgspår under skall. Domaren avgör.
- I de fall hunden under sök eller pågående arbete med älg, jagar annat vilt än älg och inte avbryter på kommando, eller den återvänder sedan den en gång förts bort. Domaren avgör. Ifall hunden kan kopplas och icke återvänder fortsätter provet utan att någon åtgärd vidtages.
- Hunden jagar tamdjur. Domaren avgör.
- Om provhunden ansluter till annat älgstånd och inte kan kopplas. **Hund som ej fullföljer provet tilldelas 0 pris.**

13.4 Allvarlig störning

Om det under provet uppstår ett allvarligt störningsmoment och detta icke kan undanröjas, kan hunden kopplas och provet återupptas efter förflyttning till ett annat område. Den tid som åtgår till förflyttningen skall icke inräknas i provtiden. Hundens prestation innan störningen vägs samman med den prestation som följer då provet återupptas.

Följande är exempel på störande moment.

- Utomstående hund ansluter sig till provhundens arbete.
- Pågående jakt i området stör hundens arbete.
- Ett uppenbart faromoment för hunden uppstår under arbete med älg.

13.5 Byte av provområde

Domaren avgör. Tid för rast och/eller för förflyttning räknas inte in i provtiden. Byte av provområde får endast ske under söktid eller under söktid som uppstår under övrig provtid.

13.6 Raster

Raster under provtiden får inte läggas in. Dvs man tar rast under söktid eller övrig provtid och hunden vilar kopplad eller okopplad vid provgruppen.

13.7 Nytt prov

Anledning till nytt prov:

- Älgtomma marker. Domaren har ej via spår eller andra iakttagelser kunnat konstatera älgförekomst.
- Varg förekommer inom provområdet, genom synkontakt eller spår. I det fall förflyttning till annat provområde är möjligt under provdagen, kan provet fortsätta.

- Provet störs och störningen kan ej undanröjas.
- När domaren konstaterat att provälgen - någon av provvälgarna - är skadad/sjuk. I det fall tiden medger kan provet fortsätta.
- Uppkoppling av utomstående under älgarbetet. Om uppkoppling sker under söknet ska provet fortsätta om tiden medger.
- Hunden skadas under provet så allvarligt att den inte kan fullfölja provet. Domaren avgör.
- Om kollegiet finner att hunden av någon anledning inte kunnat bedömas rättvist av anledning som hunden eller föraren inte kan belastas.

13.8 Bedömningsskala

I momentet 10 sker bedömningen utifrån en skala om 1 - 10 poäng. För övriga moment gäller skalan 0 - 10 poäng.

Vid bedömningen gäller följande poängfördelning:

Utmärkt prestation	9 - 10 poäng
Mycket bra prestation	7 - 8 poäng
Bra prestation	5 - 6 poäng
Godtagbar prestation	3 - 4 poäng
Dålig prestation	1 - 2 poäng
Ingen prestation	0 poäng
Kan ej bedömas	K

13.9 Bedömningsmomenten och deras respektive koefficienter

1. Tempo under sök	(0-10) x 0
2. Sökets omfattning	(0-10) x 1.0
3. Förmåga att finna älg	(0-10) x 1.0
4. Avstånd till upptagsplatsen	(0-10) x 0.5
5. Ståndskall på upptagsplatsen	(0-10) x 1.0
6. Ståndskallsarbetets kvalité	(0-10) x 1.0
7. Vilja att förfölja flyende älg	(0-10) x 1.0
8. Förmåga att ställa flyende älg	(0-10) x 1.0
9. Skalltid	(0-10) x 1.0
10. Skallets hörbarhet	(1-10) x 0.5
11. Skallets täthet och täckning	(0-10) x 0.5
12. Samarbete	(0-10) x 0.5
13. Lydnad	(0-10) x 1,0

14.BEDÖMNINGSFÖRESKRIFTER

14.1 Sök

Domaren bör sträva efter att bedöma hundens sök i ett område där det inte förekommer färska spår av älg. Detta för att få klarhet i hundens intresse att söka efter älg. För att ge hunden goda förutsättningar till ett bra arbete är det viktigt att älgen icke har kännedom om gruppen när hunden hittar älgen. Av den anledningen bör man inte släppa hunden för nära en tänkbar upptagsplats.

Om hunden snabbt finner älg och domaren inte hunnit bilda sig uppfattning om hundens sök, **skall sök** bedömas ytterligare under provdagen i mån av möjlighet. Om hunden snabbt finner älg och arbetar utan störningar och provet därmed förlöper

normalt, hunden har prövats och beräknas ha förtjänat förväntat pris, **får hunden inte inkallas och kopplas under älgarbete**, för att föras till annan trakt och där släppas för att bedöma söket. För att bedöma söket ytterligare i detta fall, må detta göras efter övrig provtids slut, i mån av möjlighet.

14.2 Upptag

Alla tillfällen då domaren **konstaterat** upptag räknas oavsett om det skett via skallgivning, spårtecken eller då domaren ser älg och att hunden har närkontakt.

14.3 Skottillfälle

Hunden skall under sitt ståndarbete inte störas i onödan. Domaren skall därför **inte** närma sig ståendet före hunden getts tillfälle att arbeta med älgen i 90 min.

Snarast därefter skall domaren men ej föraren upp på ståendet för att få skottillfälle.

Med skottillfälle i detta avseende menas att domaren konstaterat att hunden skäller älg. Det skall betraktas som skottillfälle även om älgen står så till, att det inte betraktas som jägarmässigt att avlossa ett skott i det läget. Skottillfälle **skall** erhållas vid fast stånd eller gångstånd.

Skottillfälle som krav för att hunden skall tilldelas ett förstapris, **skall godkännas även om det skett före 90 min.**

14.4 Inkallning

Då domaren sökt skottillfälle, efter 90 min ståndarbete, görs om möjligt ett första inkallningsförsök av föraren. Misslyckas detta bör det upprepas tidigast efter ytterligare 30 min ståndsallsarbete.

14.5 Stötning

Efter att skottillfälle konstaterats, samt eventuellt inkallningsförsök gjorts, skall domaren försiktigt stöta älgen - denna stötning bör utföras ungefär som en misslyckad ansmygning.

Andra stötningen som skall ske på den nya ståndplatsen - skall anpassas till älgens reaktion vid den första stötningen - men är vanligtvis *kraftigare*. Det bör som regel ha förflutit minst 30 min mellan varje stötning.

Domaren skall om så krävs agera beslutsamt, för att få älgen till flykt!

Med stötning räknas även om älgen stöts av annat folk i markerna, trafik eller liknade orsaker.

15. BEDÖMNINGSMOMENT

1. Tempo under sök (koeff. 0)

Med tempo under sök avses endast hundens rörelser under sök. Bedömningen sker utifrån en genomsnittlig prestation under hela söktiden. För att sätta poäng och inte K, krävs minst en (1) söktur. Med söktur avses att hunden går ut, kommer tillbaka och går ut igen.

Utmärkt tempo	9-10 poäng
Mycket bra tempo	7-8 poäng
Bra tempo	5-6 poäng
Godtagbart tempo	3-4 poäng
Dåligt tempo	1-2 poäng
Hunden hittar älg omedelbart	K
Hunden lämnar provgruppen under lång tid	0 poäng

2. Sökets omfattning (koeff. 1,0)

Med momentet avses sökperiodernas längd i medeltal under sökperioden. För att sätta poäng och inte K, krävs minst en (1) söktur. Med söktur avses att hunden går ut, kommer tillbaka och går ut igen.

Sökturernas längd i allmänhet ca 15-25 min	9-10 p
Sökturernas längd i allmänhet ca 5-15 min	6-8 p
Sökturernas längd i allmänhet över 25 min	5 p
Sökturernas längd i allmänhet 2-5 min	3-4 p
Sökturernas längd i allmänhet under ca 2 min -provet avslutas efter 120 min	2 p
Hunden lämnar provgruppen under lång tid	1 p
Hunden söker ej -provet avslutas efter 60 min	0 p
Hunden hittar älg omedelbart	K (=5 p)

3. Förmåga att finna älg (koeff. 1,0)

Med förmåga att finna älg avses hundens förmåga att utnyttja *sökturer och sinnen* för att finna älg. Svårighetsgrader skall vägas in och beaktas. Vindförhållanden, väderlek, terrängens beskaffenhet, ev. observationer av älg i provområdet omedelbart före eller under provet, spårtecken, avstånd och riktning till upptagsplatsen är exempel på sådana faktorer.

Utmärkt förmåga att finna älg	9-10 p
Mycket bra förmåga att finna älg	7-8 p
Bra förmåga att finna älg	5-6 p
Godtagbar förmåga att finna älg	3-4 p

Dålig förmåga att finna älg	1-2 p
Inget upptag trots älg i området eller hunden lämnar provgruppen under lång tid	0 p
Inget upptag, älgtomma marker -nytt prov!	K

Fotnot: K i mom 3 innebär att domaren bedömt provmarkerna som älgtomma och att hunden tilldelas nytt prov. Detta förutsätter dock att hunden inte tilldelats 0-2 poäng i mom 1 eller 2. I det fallet skall provet avbrytas och hunden tilldelas 0 pris.

4. Avstånd till upptagsplatsen (koeff. 0,5)

En hund med utmärkt sök använder sina sinnen och utnyttjar terrängen för att finna älg **på långt avstånd**. Vid upptag skall provgruppen omedelbart stanna upp och domaren efter bästa förmåga uppskatta avståndet till upptagsplatsen. **Avståndet till upptagsplatsen är i allmänhet avståndet mellan den plats där provgruppen senast hade kontakt med hunden och upptagsplatsen.**

Om möjligt fastställs upptagsplatsen senare mer exakt genom spåriakttagelser.

Vid **flera** upptag poängsätts momentet utifrån den genomsnittliga poängen!

Poängberäkningen görs utifrån nedanstående tabell. **Dock skall hänsyn tas till starkt kuperad terräng.**

Avstånd i m	< 200	200-400	400-600	600-800	> 800
Poäng	1-3 p	4-5 p	6-7 p	8-9 p	10 p

K=kan ej bedömas

5. Ståndskall på upptagsplatsen (koeff. 1,0)

Med ståndskall på upptagsplatsen avses hundens förmåga att få älggen att stanna på upptagsplatsen eller dess närhet under längre eller kortare tid. Med upptagsplatsen menas i allmänhet den plats där hunden först finner älggen. Upptagsplatsens storlek bestäms här ha 100 m radie. Vid upptag på öppen plats, ex kalhygge och älggen omedelbart gör en förflyttning, räknas denna förflyttning från skogskanten

Fast stånd på upptagsplatsen i sammanlagt minst 90 min 9-10 p

Fast stånd på upptagsplatsen i sammanlagt minst 60 min 8 p

Efter en kort förflyttning på 200 - 300 m blir det fast stånd i sammanlagt minst 60 min 7 p

Fast stånd i sammanlagt minst 30 min ger oavsett om det sker på Upptagsplatsen och/eller efter en förflyttning på upp till 1000 m 6 p

Fast stånd på upptagsplatsen i minst 5 min 4 p

Älggen förflyttar sig efter upptaget mer än 1000 m, därefter fast stånd 3 p

Fast stånd på upptagsplatsen i 1 - 5 min 2 p

Älggen flyttar sig efter upptaget, därefter fast stånd i 1-5 min 1 p

Inget ståndskall på upptagsplatsen, hunden skäller mindre än 1 min på upptagsplatsen 0 p

Hunden återfinns i fast stånd 5 p
Provgruppen finner hunden i fast stånd men domaren har inte hört upptaget och kan inte heller med hjälp av spårtecken avgöra vad som hänt på upptagsplatsen.

Inget upptag - kan ej bedömas K

Fotnot:

*Vid flera upptag under provdagen skall domaren väga samman hundens prestation. Ingen matematisk sammanvägning skall ske. Det bästa upptaget skall **till övervägande del** ligga till grund för poängsättningen.*

6. Ståndskallsarbetets kvalitet (koeff. 1,0)

Med kvalitet avses andelen fast ståndskall av hela älgarbetet.

Med älgarbete avses fast stånd, gångstånd, förföljande samt även kontaktsökande med föraren. Ju längre hunden med sitt skall och uppförande får älgen att stå, desto lättare är det att få skottillfällen och således lyckas i praktisk jakt. Hunden bör ges tillfälle att visa sin förmåga utan att den störs i onödan.

Fasta ståndskallstiden är minst 200 min 10 p
Dessutom krävs för denna nivå två stötningar och minst ett skottillfälle efter 90 min ståndskallsarbete

Fasta ståndskallstiden är minst 180 min 9 p
Dessutom krävs för denna nivå två stötningar och minst ett skottillfälle efter 90 min ståndskallsarbete

Fasta ståndskallstiden är minst 150 min 8 p
Dessutom krävs för denna nivå två stötningar och minst ett skottillfälle efter 90 min ståndskallsarbete

Fasta ståndskallstiden är minst 120 min 7 p
Dessutom krävs för denna nivå två stötningar och minst ett skottillfälle efter 90 min ståndskallsarbete

Fasta ståndskallstiden är minst 90 min 6 p
Dessutom krävs för denna nivå en stötning och minst ett skottillfälle efter 90 min ståndskallsarbete

Fasta ståndskallstiden är minst 60 min 5 p

Fasta ståndskallstiden är minst 30 min 4 p

Gångståndsskall i minst 150 min 3 p

Fasta ståndskallstiden är minst 5 min 2 p

Gångståndsskall i minst 120 min 1 p

Inget ståndskallsarbete har åstadkommits, detta trots att domaren konstaterat att hunden haft möjlighet 0 p

Inget upptag K

Fotnot:

*Antalet stötningar bedöms/upptag och gäller samma älg eller samma grupp av älgar. Ett **andra** upptag kan dock ge en **längre total fast ståndskallstid** och därmed också de högre poängnivåerna 8, 9 och 10 poäng.*

7. Vilja att förfölja flyende älg (koeff. 1,0)

Med vilja att förfölja flyende älg avses det arbete då hunden upptar förföljandet av flyende älg och eventuellt får förnyad kontakt med den. Med flyende älg avses: älg som provgruppen stöter under sökandet, älgen flyr omedelbart vid upptag, flyr av sig själv eller till följd av provgruppens stötning under ståndarbete.

Vid bedömningen skall dock huvudvikt fästas vid den flykt som är ett resultat av provgruppens åtgärder. Om hunden efter en kraftig stötning **genast** tar kontakt med provgruppen men omedelbart återupptar förföljandet på eget initiativ, skall förföljandet bedömas som oavbrutet. **Gångstånd räknas inte in i flyktsträckan!** Med gångstånd avses att älgen inte förflyttar sig snabbare än att hunden utan ansträngning följer älgen under skallgivning.

Hunden följer älgen oavbrutet och är borta i minst 30 min eller hinner upp den efter <u>en eller flera</u> stötningar och den sammanlagda flyktsträckan är minst 3 km	10 p
Hunden följer älgen oavbrutet och är borta i minst 25 min eller hinner upp den efter <u>en eller flera</u> stötningar och den sammanlagda flyktsträckan är minst 2 km	9 p
Hunden följer älgen oavbrutet och är borta i minst 20 min eller hinner upp den efter <u>en eller flera</u> stötningar och den sammanlagda flyktsträckan är minst 1 km	7-8 p
Hunden följer älgen oavbrutet och är borta minst 15 min eller hinner upp den efter <u>en eller flera</u> stötningar och den sammanlagda flyktsträckan är minst än 500 m	5-6 p
Hunden följer älgen och är borta i minst 10 min eller hinner upp den efter <u>en eller flera</u> stötningar och den sammanlagda flyktsträckan är mindre än 500 m	3-4 p
Hunden följer älgen och är borta mindre än 10 min	1-2 p
Hunden följer inte alls efter älgen	0 p
Kan ej bedömas/naturhinder eller enbart gångstånd	K

Fotnot:

*Om naturhindret **ligger på sådant avstånd** att hunden i tid eller sträcka förvärvat viss poäng, får denna räknas in.*

8. Ställande av flyende älg (koeff. 1,0)

Med momentet avses hundens förmåga att stoppa *flyende* älg och få förnyat fast ståndsarbete. Hundens förmåga provas vid flera tillfällen om möjlighet ges. Första stöt försiktig, efterhand kraftigare, i syfte att få älgen i snabbare flykt. Anpassas efter älgens reaktion i första stötningen.

<u>Direkt efter stötningar</u>, förnyat sammanhängande fast stånd i minst 30 min - för denna nivå krävs att hunden också <u>tidigare vid minst ett tillfälle</u> uppnått minst 30 min sammanhängande fast stånd efter stötning	10 p
Efter stötningar, gångstånd eller kort stånd och förflyttning, därefter förnyat sammanhängande fast stånd i minst 30 min - för denna nivå krävs att hunden också <u>tidigare vid minst ett tillfälle</u> uppnått minst 30 min sammanhängande fast stånd efter stötning	9 p
Efter stötning, sammanhängande fast stånd i minst 30 min	8 p
Efter stötning, gångstånd mindre än 1000 m, därefter sammanhängande fast stånd i minst 30 min	7 p
Efter stötning, gångstånd i över 1000 m, därefter sammanhängande fast stånd i minst 30 min	6 p
Efter en stötning , fast stånd som varar i mindre än 30 min	5 p
Efter en stötning, gångstånd som inte resulterar i fast stånd	4 p
Inget förnyat fast- eller gångstånd efter första stötningen	3 p
Kort ståndarbete - sken utan att stötning genomföres	2 p
Inget ståndarbete, älgen flyr i upptaget	1 p
Hunden gör inget försök att ställa flyende älg	0 p
Kan ej bedömas p g a naturhinder	K

9. Skalltid (koeff. 1,0)

Skalltiden för fast- eller gångståndskall med en minuts nogrannhet. Inga avdrag görs för pauser understigande två (2) minuter. **Den gångståndtid som får inräknas i skalltiden FÅR EJ överstiga den fasta ståndsfalltiden.** Vid flera upptag under dagen sammanräknas skalltiderna.

Poängberäkningen görs utifrån nedanstående tabell. Om den sammanlagda skalltiden understiger 20 min ges 0 poäng.

Skalltid i min.	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200
Poäng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

K= kan ej bedömas

10. Skallets hörbarhet (koeff. 0,5)

Väderlek och före samt terrängens beskaffenhet inverkar på skallets hörbarhet. Nedanstående poängberäkning förutsätter normala förhållanden.

Utmärkt hörbarhet	9-10 poäng
Mycket bra hörbarhet	7-8 poäng
Bra hörbarhet	5-6 poäng
Godtagbar hörbarhet	3-4 poäng
Dålig hörbarhet - Kan ej bedömas	1-2 poäng
Skalltiden understiger 15 minuter	K

11. Skallets täthet och täckning (koeff. 0,5)

Skallets täthet är antalet skall i minuten. Tätheten kontrolleras vid **upprepade tillfällen under goda ståndsfallsarbeten.** Domaren räknar alltid antalet skall under **en hel minut.** Tätheten anges enligt uppnått medeltal. Skallets täckning avser den jämnhet med

vilken skallet avges. Kännetecknande för en utmärkt täthet och täckning är att skallet avges med jämnhet och god tonlängd, det är därmed lättare att uppnå bra skottillfällen

Skalltätheten 70 skall/min och däröver. Skallet jämt och utan uppehåll, lätt att närma sig.	9-10 p
Skalltätheten 60-80 skall/min. Pauser i skallgivningen medför inga större svårigheter att närma sig.	7-8 p
Skalltätheten 50-70 skall/min. Uppehåll och perioder i skallgivningen något störande.	5-6 p
Skalltätheten 40-60 skall/min. Uppehållen gör det svårare att närma sig.	3-4 p
Skallet i serier, i allmänhet under 40 skall/min. Uppehållen svåra att förutse.	1-2 p
Under 20 skall/min.	0 p
Kan ej bedömas.	K
-Under 15 min sammanhängande skalltid	

12. Samarbete (koeff 0,5)

Med samarbete avses hundens förmåga att på eget initiativ hålla kontakt med föraren **i första hand under älgarbetet**. Kontaktsökande noteras då hunden tar kontakt **a)** när provgruppen inväntar ståndtider **b)** när hunden återkommer efter stötning och **c)** när föraren befinner sig i närheten av ståndet. Kontaktsökande enligt punkt c får tillgodoräknas **endast en gång** under provdagen

Hunden tar kontakt minst <u>två</u> gånger efter 90 min, kopplingsbar vid kontakt	10 p
Hunden tar <u>en</u> kontakt efter 90 min, kopplingsbar vid kontakt	9 p

Hunden tar en eller flera kontakter efter 90 min, men är ej kopplingsbar vid kontakt	8 p
Hunden återkommer på skenälg innan första ansmygning/skt	7 p
Hunden tar en kontakt före 90 min	6 p
Hunden tar ingen kontakt och skäller fast stånd vid provslut	5 p
Hunden tar ingen kontakt	4 p
Hunden uppsöker bilen under dagen	3 p
Hunden tar två kontakter före 90 min (brytningar)	2 p
Hunden tar fler än två kontakter före 90 min (upprepade brytn.)	1 p
Hunden lämnar provgruppen under sök eller älgarbete	0 p
Kan ej bedömas - inget upptag	K

Fotnot:

1. Om hunden under provdagen gör fel som beskrivs under nivån **0, 1, 2 eller 3 poäng**, kan inte detta uppvägas genom en i övrigt god prestation tidigare eller senare under provdagen.

2. Om hunden gör ett besök hos domaren, när denne är ensam inne på ståndet och hunden är kopplingsbar/icke kopplingsbar, bör detta räknas som kontaktsökande med föraren.

13. Lydnad (koeff. 1,0)

Med momentet avses hundens vilja att under sök och älgarbete följa de uppmaningar och kommandon som föraren ger. Lydnad under sök bedöms när hunden är **inom synhåll** och på väg **från** provgruppen.

Hunden kan utan svårighet kallas in under sök Vid inkallning under ståndskallsarbete kommer hunden omedelbart och låter sig kopplas, <u>vid minst två tillfällen.</u>	10 p
Hunden kan kallas in under sök. Vid inkallning under ståndskallsarbete kommer hunden omedelbart och låter sig kopplas, vid minst <u>ett</u> tillfälle .	9 p
Hunden kan kallas in under sök. Vid inkallning under ståndskallsarbete kommer hunden efter någon tvekan och låter sig kopplas.	7-8 p
Hunden kan kallas in under sök. Vid inkallning under ståndskallsarbete kommer hunden efter upprepade inkallningsförsök och låter sig kopplas.	5-6 p
Hunden kan kallas in under sök. Kan inte kallas in under ståndskallsarbete.	3-4 p
Hunden kan med stora svårigheter kopplas under sök.	1-2 p
Hunden går ej att kalla in och koppla.	0 p
Kan inte bedömas.	K

16. PRISVALÖRER

Första pris 70 poäng och däröver, samt minst 90 minuters sammanlagd ståndtid på samma älg eller grupp av älgar. Dessutom krävs minst ett skottillfälle.

Andra pris 60-69,5 poäng, samt minst 60 minuters sammanlagd ståndtid på samma älg eller grupp av älgar.

Tredje pris 50-59,5 poäng, samt minst 30 minuters sammanlagd ståndtid på samma älg eller grupp av älgar.

17. REGLER FÖR LEDHUNDSPROV

18. BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR LEDHUNDSPROV

18.1 Genomförande

Hunden skall föras i spårsele eller halsband av normalt utförande. Stryp eller tagghalsband är inte tillåtet. Hundens uppgift är att på ett effektivt sätt lokalisera älgen i terrängen och föra jägaren fram till denne. Hunden skall tydligt visa att den arbetar för att finna älg.

Den skall vara tyst, normalt är det inte tillåtet att hunden gnisslar eller avger skall. Den skall inte dra så hårt i linan att den hässjar eller hostar. Den skall överhuvudtaget ta sig fram på ett stillsamt sätt. Den behöver som regel inte följa färskt älgspår utan arbeta med höjt huvud för om möjligt få vindvittring av älgen. Den skall kunna begagna vind och terräng förnuftigt för att därigenom utnyttja sina sinnen som lukt, syn och hörsel.

Blir hunden villrådig var den har älgen skall det vara tillåtet att leda hunden tillbaka och på nytt söka sig upp mot vinden för att inte stöta älgen innan man har lokaliserat den. Hunden skall markera tydligt när älgen är i närheten. Det är inte fel om den går förbi älg om den har direkt vind av en annan. Provet kan också genomföras på snötäckt mark.

18.2 Provtid

Effektiv provtid skall vara minst 6 timmar. Provet kan fortsätta därefter om hunden är i älgarbete och är i närheten av att erhålla ett pris eller en prishöjning. Provet skall dock avslutas oavsett när detta pågående älgarbete är avslutat. Maximal effektiv provtid är 7 timmar.

19. BEDÖMNINGSMOMENT, POÄNGSKALA OCH KOEFFICIENTER

Moment	Poängskala	Koeff.
1. Uppträdande vid sök efter älg	0-10	1
2. Förmåga att finna älg	0-10	3
3. Uppträdande när den markerar/ närmar sig älg	0-10	3
4. Uppträdande framför/när den ser älg	0-10	2
5. Spårning	0-10	1

20. BEDÖMNINGSGRUNDER

20.1. Karaktärsskala för alla fem momenten

10-9 p	Hunden utför ett felfritt arbete
8-7 p	Hunden utför ett mycket gott arbete utan väsentliga fel
6-5 p	Hunden utför ett bra arbete under hela dagen. En del mindre fel kan förekomma.
4-3 p	Hunden utför ett mindre tillfredsställande arbete
2-1 p	Hunden fyller inte kraven för en ledhund
0 p	Diskvalificerande fel då inget arbete utförs
K	Hunden inte prövad i momentet

21. BEDÖMNINGSMOMENT

1. Uppträdande vid sök efter älg

Hunden skall var uthållig och tydligt visa att den arbetar på ett målmedvetet sätt under hela provtiden. Den skall kunna använda vind och terräng förnuftigt för att därvid utnyttja lukt, syn och hörsel. Det är fel om hunden drar för hårt i linan eller vimsar från sida till sida.

2. Förmåga att finna älg

När hunden funnit färskt älgviste, skall den utnyttja terräng och vind förnuftigt. Hunden bör i rätt tid lämna spåret för att gå över på vindvittring och därmed kunna kontrollera det hela på ett mer effektivt sätt. Blir hunden osäker om var den har älggen, skall det vara tillåtet för föraren att leda hunden tillbaka i vind för att inte vindstöta före det man på nytt försöker komma fram och mera exakt lokalisera älggen. Domaren bör i detta moment ta hänsyn till väder och terräng vid värdering av hundens prestationer. Det skall också i provberättelsen framgå på vilket avstånd från älggen hunden går över till arbete på vindvittring.

3. Uppträdande när den markerar/närmar sig älg

Hunden skall lugnt och tyst leda provgruppen fram och tydligt markerar var älggen står. Det skall bedömas strängt om hundens uppträdande orsakar att älggen stötes. Domaren skall vara säker på att det är älg hunden arbetar med.

4. Uppträdande framför/när den ser älg

När hunden får se/lokalisera älg, skall den förhålla sig tyst och lugn. För att hunden skall erhålla högsta poäng i momentet skall den vara lika tyst när älggen stötes. Domaren skall vara förvissad om att det är älg hunden arbetar med. För att ge 10 - 9 poäng

skall domaren vara säker att hunden sett älgen. Hunden kan tilldelas 1. pris även om hunden icke sett älgen, bara domaren sett den. Det är fel om hunden hela tiden rycker och sliter i linan och därigenom skulle förstöra ett tillfälle till skott. Måttlig gnissling från hunden kan tolereras **efter** det att älgen stötts och gett sig av. Momentet kan inte bedömas på en tillfälligt sedd älg. Föraren har inte tillåtelse att lyfta hunden för att den skall få se älgen.

5. Spårning

Hunden skall spåra säkert och bra. Den skall inte slita och dra i linan så att ett godtagbart samspel mellan hund och förare uteblir. Den bör som regel inte följa ett älgspår alltför spårnoga, utan arbeta med huvudet högt för om möjligt få vindvittring av älgen. Terräng, vind- och före, samt spårens ålder skall värderas. Har man vind i ryggen och det råder osäkerhet om spårens ålder kan man godta att hunden inte behöver arbeta spårnoga.

22. PRISVALÖRER

För 1:a pris ledhund krävs minst 75 poäng sammanlagt. Hunden skall uppnå minst 7 poäng i samtliga moment. Domaren skall ha sett älgen.

För 2:a pris ledhund krävs minst 65 poäng sammanlagt. Hunden skall vara bedömd i alla moment och ha uppnått minst 6 poäng i moment 2.

För 3:e pris ledhund krävs minst 50 poäng sammanlagt. Hunden skall vara bedömd i alla moment.

23. VÄGLEDNING FÖR GENOMFÖRANDE OCH BEDÖMNING AV LEDHUNDSPROV

23.1. Provets genomförande

Max 7 timmar provtid.

24. BEDÖMNINGSMOMENT, POÄNGSKALA MED KOMMENTARER

1. Uppträdande vid sök efter älg

Hunden skall vara uthållig och tydligt visa att den endast är intresserad av att hitta älg under hela provet. Det är fel om den irrar från sida till sida och drar hårt i bandet. Flåsar (ansträngt) hunden måste domaren se efter om selen inte passar eller om det är att den drar för hårt i bandet. Det är en stor fördel om hunden drar upp på förhöjningar i terrängen, för att på så vis kunna utnyttja vädring (lukt), syn och hörsel på ett bättre sätt. Domaren måste ta hänsyn till väder och terräng vid värdering av hundens prestationer.

Betygsskala:

- 10-9 poäng Hunden utnyttjar vind och terräng på ett bra sätt och går lätt i linan. Samarbetar utmärkt med sin förare.
- 8-7 poäng Hunden utnyttjar vind och terräng på ett bra sätt. Den drar lite i linan utan att förstöra för jägaren. Hunden är inte så duktig på att utnyttja terräng och vittring(lukt).
- 6-5 poäng Hunden är inte så duktig på att hitta älg (under normalt goda jaktförhållanden) den drar mycket i linan och företar sig mindre önskade saker (irrar en del, en del intresse för annat vilt).

4-3 poäng Hunden är inte duktig på att utnyttja terräng och vittring. Den är mer intresserad i annat vilt. Hunden drar hårt i linan och samarbetar allt för dåligt med sin förare.

2-1 poäng Hunden utnyttjar vittring och terräng dåligt. Samarbetar dåligt med sin förare. Den drar mycket hårt i linan.

0 poäng Hunden lämpar sig inte som lehdhund.

K Hunden ej prövad i momentet.

2. Förmåga att finna älg

Primärt önskar vi att hunden skall finna älg på vindvittringsarbete. Under dåliga väderförhållanden kan det också godtas att hunden finner älg med hjälp av hörsel och syn. Alla moment är inte fullprovade förrän vi har hittat fram till älg och bör därför inte gå högre än 6 poäng om vi bara hittar varm avföring, ny lega, språngspår eller brunstgrop.

Ifall vi på grund av hundens arbete kommer fram till hinder (älvar, vikar och dylikt) måste vi ta hunden runt hindret för att fortsätta hundens arbete. Vindvittringsarbete före hindret räknas då med.

Betygsskala:

10-9 poäng Hunden är särskilt duktig till att hitta älg, utnyttjar vind och terräng på ett utmärkt sätt, är lätt och fin i linan och samarbetar utmärkt med sin förare. Särskilt gott vindvittringsarbete.

- 8-7 poäng Hunden utnyttjar vind och terräng på ett bra sätt. Den är mycket duktig till att hitta älg. Mycket gott vindvittringsarbete, är ej beroende av spår under vanliga jaktförhållanden.
- 6-5 poäng Hunden är inte så duktig på att finna älg (under normalt goda jaktförhållanden) den drar mycket i linan och företar sig mindre önskade saker (irrar en del, en del intresse för annat vilt).
- 4-3 poäng Hunden är inte duktig på att hitta älg. Utnyttjar vädring och terräng på ett för dåligt sätt under goda jaktförhållanden. Intresserar sig för mycket av annat vilt när den arbetar med älg. Har svårigheter med att hitta älg.
- 2-1 poäng Hunden har stora problem med att hitta älg. Vill helst jaga annat, är mycket orolig, och ej samarbetsvillig med sin förare. Viljan att uthålligt jaga finns inte
- 0 poäng Hunden är oanvändbar som medhjälpare under ledhunds jakt.
- K Hunden ej prövad i momentet.

3. Uppträdande när den markerar/närmar sig älg.

Att hunden markerar är mycket viktigt. Domaren bör före provstart fråga hundföraren hur hans hund markerar att de är i närheten av älg. Detta med väder och före måste domaren ta i betraktning vid sin bedömning. Är hunden redan bedömd i momentet 2 skall den som regel också bedömas i moment 3. (Men det är inte säkert att hunden är fullprovad i momentet, kom ihåg att få med detta i skrivningen).

Betygsskala:

- 10-9 poäng Hunden markerar tydligt var älgén står. På hundens beteende måste föraren kunna se när de närmar sig älgén.
- 8-7 poäng Mycket fint uppförande. Tydlig markering, inte helt stillastående pga för stor iver.
- 6-5 poäng Bra uppförande. Markerar att det är älg i närheten, men har problem med att lokalisera den. Drar mycket i linan i sin iver att komma fram.
- 4-3 poäng Hunden markerar att det är älg i närheten, men uppför sig så att älgén skräms. Drar hårt i linan. Är osäker och störande (låter).
- 2-1 poäng Hunden har stora problem med att markera älg. Detta leder till att älgén skräms. Hunden flåsar (flåsning pga värmen medräknas ej) och småpiper.
- 0 poäng Hunden är ej lämpad för ledhundsjakt.
- K Hunden är ej provad i momentet.

4. Uppträdande framför/när den ser älg

Vad är en slumpmässigt (tillfälligt) sedd älg? Det är en älg hunden får se utan att vara i arbete med älg. Men är hunden i arbete med älg (spårning - vädning) och samtidigt får se en älg, då är detta inte en slumpmässigt sedd älg.

Betygsskala:

- 10-9 poäng Hunden är lugn och tyst, möjligheter att skjuta älg utan hänsyn till vegetationsförhållanden. Hunden är lika lugn efter att älgén är stött.

- 8-7 poäng Mycket bra uppförande. Blir något orolig när älgen är stött, utan att det stör jägaren. Måttfull gnissling godtas endast efter att älgen är stött.
- 6-5 poäng Bra uppförande. Hunden är lite orolig, vilket är mindre bra. Blir orolig när älgen är stött.
- 4-3 poäng Hunden är allt för orolig, drar hårt i linan och försvårar för föraren vid ett eventuellt skottillfälle.
- 2-1 poäng Hunden väsnas så att älgen skräms i samband med att hunden fått syn på den/ lokaliserat den.
- 0 poäng Hunden skäller då den är nära/ser älg.
- K Hunden ej prövad i momentet.

5. Spårning

En del gånger får hunden problem med att fullfölja ett spår i en halvtimme sammanhängande. Ex. Att hunden går över på vindvittring, att älg går ut ur terrängen eller att det är andra fysiska spärrar (sjöar, vägar och järnvägar). Detta på grund av fara/säkerhetsskäl. Då måste domaren göra en bedömning och inte straffa hunden.

Betygsskala:

- 10-9 poäng Särskilt god spårning på vindvittring. Är bestämd och vill tydligt fullfölja spårningen med särskilt god kontroll, i en halvtimme.
- 8-7 poäng Mycket bra spårning. Har god kontroll på spåret och följer mycket bra med alla sinnen, i en halvtimme.
- 6-5 poäng Bra spårning, men är för spårnoga under goda vindförhållanden. Behöver en del hjälp av föraren.

- 4-3 poäng Vill spåra, men mister spåret efter några minuter.
Måste få hjälp av föraren.
- 2-0 poäng Mister spåret direkt, eller vill inte spåra.
- K Hunden ej prövad i momentet.

25. REGLER FÖR ÄLGSPÅRPROV

26. BEDÖMININGSGRUNDER FÖR ÄLGSPÅRPROV

26.1 Ändamål

Att pröva hundens vilja och förmåga att uthålligt följa spår av älg samt lämplighet för användning vid eftersök

26.2 Genomförande

Provet skall genomföras med spårlina som är **minst** 8 meter lång eller längre. Avståndet mellan förare och hund skall som regel ej understiga 5 meter. Vid svårframkomlig terräng får linan tillfälligt släppas eller fattas med kortare avstånd. Hunden skall föras i spårsele eller halsband av normalt utförande. Stryp eller tagghalsband är inte tillåtet. Hundföraren får inte styra hunden. Provet får genomföras på snötäckt mark med ett snödjup av högst ca 10 cm.

26.3 Provtid

Provet skall pågå minst 90 minuter **efter påbörjad** spårning och så länge att domaren med säkerhet förvissat sig om hundens förmåga att spåra älg.

27. BEDÖMNINGSMOMENTEN

och deras respektive koefficienter

1. Linförhet	0-10 poäng	koeff. 1,0
2. Spårningsförmåga	0-10 poäng	koeff. 2,0
3. Arbetstempo	0-10 poäng	koeff. 1,0
4. Självständighet	0-10 poäng	koeff. 1,0

28. BEDÖMNINGSSKALA

Utmärkt prestation	9-10 poäng
Mycket bra prestation	7-8 poäng
Bra prestation	5-6 poäng
Godtagbar prestation	3-4 poäng
Dålig prestation	0-2 poäng

29. BEDÖMNINGSMOMENT

1 Linförhet (koeff. 1,0)

Hunden **skall** arbeta lugnt och tyst i spårlinan. Den skall inte slita och dra så hårt i linan att spårningsarbetet eller förarens uppsikt över framförvarande terräng omöjliggörs.

9-10 poäng Hunden arbetar lugnt och tyst i spårlinan på ett utmärkt sätt

7-8 poäng Hunden drar kortare perioder i spårlinan

5-6 poäng Hunden drar längre perioder i spårlinan

3-4 poäng Hunden sliter och drar så hårt i spårlinan att spårningsarbetet avsevärt försvåras

0-2 poäng Hunden sliter och drar så hårt i spårlinan att spårningsarbetet icke går att genomföra på ett godkänt sätt

2. Spårningsförmåga (koeff. 2,0)

Hunden **skall** visa intresse, vilja och förmåga att följa vittringsgivande spår efter älg. Hunden skall noggrant följa spåret så länge föraren vill. Hunden skall inte låta sig distraheras av annat vilt eller ren. Hunden skall inte lämna påbörjat spår för att ta an korsande spår, kortare avvikelser kan tolereras. Om hunden trots att den förts tillbaka från korsande spår, vägrar spåra, bör domaren ej godkänna hunden. Om hunden får vittring av älg, som står vid sidan av spåret och markerar detta, är det till hundens förtjänst.

Hunden skall påpassligt använda sina sinnen för att lokalisera älg. Om hunden stannar upp tillfälligt vid spårningsarbetet, på upphöjningar i terrängen för att lyssna, dra i vind etc eller fixerar platsen där älgen förmodas befinna sig, är detta till hundens förtjänst. Hunden **skall** inledningsvis spåra i **minst 30 minuter**, därefter tar provgruppen rast, vid sidan av spåret. Hunden får därvid inte ha vind av spåret och avståndet mellan rastplatsen och spåret bör vara minst 100 m.

Rastens längd SKALL vara minst 30 minuter, därefter fortsätter spårningsarbetet med påbörjat spår ytterligare **minst 30 minuter eller längre, tills dess att domaren förvissat sig om hundens spår förmåga**. Spårningsarbetet skall aldrig avslutas på stig eller väg, utan fortsätta ett gott stycke därefter.

9-10 p Hunden spårar på ett utmärkt sätt, lugnt och bestämt utan avvikelser från spåret, har god kontroll på framförvarande terräng

- 7-8 p Hunden spårar mycket bra, lugnt och bestämt med små avvikelser från spåret, reder ut ev. tappter snabbt.
- 5-6 p Hunden spårar bra, med mindre avvikelser från spåret, tappar spåret vid ett tillfälle, men kan på egen hand eller med hjälp av föraren återfinna spåret och fullfölja spårarbetet
- 3-4 p Hunden spårar godtagbart, tappar dock spåret vid fler än ett tillfälle, men kan på egen hand eller med hjälp av föraren återfinna spåret och fullfölja spårarbetet
- 0-2 p Hunden tappar spåret efter kort tid och är ointresserad av att återfinna spåret och/eller att fortsätta spårarbetet.

3. Arbetstempo (koeff. 1,0)

Hunden skall arbeta på ett följsamt sätt i ett så lugnt tempo så den kan **fungera effektivt i en praktisk eftersökssituation**. Hunden får inte arbeta med så högt tempo att den uppenbarligen tröttnar ut sig onödigt fort. Den får inte heller ha för lågt spårningstempo så att arbetet tar extremt lång tid eller att hunden ideligen skall manas på.

- 9-10 p Hunden arbetar i ett utmärkt tempo. Följsam i terrängen och fungerar effektivt.
- 7-8 p Hunden arbetar i ett mycket bra tempo
- 5-6 p Hunden arbetar i ett bra tempo. Vissa perioder onödigt fort
- 3-4 p Hunden arbetar i ett godtagbart tempo. Vissa perioder i ett för lågt tempo

0-2 p Hunden arbetar i ett olämpligt spårningstempo. Hunden stretar, flåsar eller går så långsamt att upprepad uppmaning måste ske. Kan ej godkännas som eftersökshund.

4. Självständighet (koeff. 1,0)

Hundens förmåga att självständigt följa spåret samt reda ut eventuella tappter. Hunden skall arbeta på egen hand utan styrning av lina. Lågmålt beröm som uppmuntran och stöd är tillåtet.

9-10 p Hunden arbetar självständigt, på ett utmärkt sätt, lugnt, tyst och aktivt, utan stöd och hjälp från föraren.

7-8 p Hunden arbetar på ett mycket bra sätt, ringar vid tappter, aktivt och självständigt, ev. endast lågmålt stöd från föraren

5-6 p Hunden arbetar på ett bra sätt, har vissa svårigheter när älgen svängt. Viss hjälp av föraren erfordras. Ej fulländad förmåga till självständigt tapparbete.

3-4 p Hunden arbetar på ett godtagbart sätt. Har svårigheter när älgen svängt, zick-zackar. Tidsödande tapptarbete som också kräver stöd och hjälp från föraren.

0-2 p Hunden arbetar på ett dåligt sätt. Föraren måste hela tiden styra hunden med linan och uppmuntra den att fortsätta spårarbetet

30. KRAV FÖR GODKÄNNANDE VID SÄRSKILD ÄLGSPÅRPROV

Endast nivåerna godkänd eller icke godkänd tillämpas. För att hunden skall erhålla nivån godkänd erfordras:

- att hunden erhållit sammanlagt minst 25 förtjänstpoäng
- att hundens förtjänstpoäng i inget moment får understiga 3 poäng

Fotnot:

1. Vid godkänt särskilt älgspårprov skall särskilt bevis (spårkort) utfärdas.

2. Rasten på 30 min i moment 2 är ett sätt att efterlikna ett praktiskt eftersök där omplacering sker efter det att älgen gått ur såten.